

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy héra 1 frt.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A nemzetiségek.

Debreczen, márczius 6.

(-.) Az általános megelegedés közé, mely a magyar politikai világot a béke és az új rend miatt eltölti — fenyegetőleg és aggasztóan vegyül a nemzetiségek örömiriadalma.

Az obstrukció és a béke tárgyalások alatt — tehát mikor még magukon érezték Bánffy vaskezét, a nemzetiségek a legszigorubb tartózkodással viselkedtek s ugyan úgy viselkedett a nemzetiségi sajtó is, — csak midőn Bánffy leköszönése ténnyé vált, léptek ki rezervált állásukból, hogy együtt örvendezzenek a néppárttal s a feloszló nemzeti párttal, melyekben ha nem is épen titkos barátokat látnak, de legalább is olyan elemeket, a kiktől az eddigi rájuk nézve veszedelmes magyar nemzeti és sovíniszta irány megváltoztatását várják.

A nagyszabeni Tribuna már annyira megy, hogy egyenesen annak tulajdonítja Bánffy bukását, hogy a felség elégedetlen volt az erélyes nemzetiségi politikával s nem akarta engedni, hogy a nemzetiségeket magyarosítsák. A sokat emlegetett „rendszerváltozás“ alatt a nemzetiségi sajtó egyebet nem is akar látni, mint a Bánffy által inaugurált sovén nemzeti politikának megváltozását, s a nemzetiségi törvény olyan értelmezését, minőt ők adnak neki s olyan végrehajtását minőt ők

kivánnak — a mi persze részünkről öngyilkosságot jelentene.

Biznak abban is, hogy az obstrukciós ellenzék a választói jog kiterjesztését is felvette volt programjába, sőt, hogy az a béke feltételek között is szerepelt bár sikertelenül — s most, hogy az obstrukciósok nemzeti párti része beolvadt a szabadelvű párta s ott kétségtelenül hatalomhoz jut — ebben az irányban is a legnagyobb engedékenységet várják, valamint remélik, hogy gyülekezési jogukat ismét teljes mértékben élvezhetik az új rendszer alatt, hogy a notorius „végrehajtó bizottság“ ismét összeülhet, hogy a Bukarestbe szóló utleveleket könnyebben kaphatják, egyszóval, hogy a Tribuna szavait idézzem, ha Széll vissza ad nekik mindent, a mit Bánffy „elrabolt“ tőlük, akkor őszinte lesz szerintük a hirdetett „rendszerváltozás“.

Csupán egy aggályuk van, mint a romániai „Drapelul“ írja, hogy a Bánffy-Tisza sovíniszta meg fogják Széll-t akadályozni ezen üdvös és „jogos“ engedékenységek gyakorlásában.

Nos hát mi meg azt hisszük, teljes bizonyossággal biztosíthatjuk a „Drapelul“-t s az egész romániai és magyar román sajtót, hogy Széll Kálmánnak erre az akadályozásra szüksége nem lesz, mert semmiképen sem lesz s nem lehet szándékában a nemzetiségeknek engedményeket tenni s a „rendszerváltozás“ — ha olyan

várható, minden egyébre vonatkozhatik csak a nemzetiségi kérdésre nem. Széll Kálmán egyetlen egyszer sem mondta, hogy Bánffy végtelenül üdvös és helyes s még ellenségeitől is elismert nemzetiségi politikájával szakítani akar, azt azonban igenis kiemelte programbeszédében, hogy a nagy nemzeti állam kiépítése lesz fő törekvése — a mi pedig egyenesen Bánffy nemzetiségi politikájának adoptálását jelenti.

A velünk egyesült — helyesebben a belénk olvadt — nemzeti pártot sem szabad azzal meggyanusítani, hogy a nemzetiségi követelődések bennök támogatókat találhatnak.

Igaz, az obstrukció küzdelmeiben sok olyat tettek és mondtak a mit maguk is szeretnének elfelejteni s mit nekünk is felednünk kell — de az talán mégis mindig távol állott tőlük, hogy a „rendszer változás“ alatt Bánffy sikeres nemzetiségi politikájának megváltoztatását kívánják.

Különb is Széll Kálmán a régi, kipróbált szabadelvű párta támaszkodik, mely magáévá tette és magáénak vallja Bánffy nemzetiségi politikáját — s így nyugodtan olvassuk a Tribuna reménykedéseit.

Ag új provizórium. Széll Kálmán visszavonta az elődje által beterjesztett provizórium javaslatot s új törvényjavaslatot nyújtott be az 1898. évi I. és XV. t-cz némely határozmányainak fentartásáról. Ezzel kerül a [tör-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

Félfhomályban.

Ólga nagyon elgondolkozva áll az ablak előtt.

Tekintete mintha befuródnék a pusztáj ködös homályába. És az a semmiség, az az üresség, a mit abban lát, a lelkét is megdermeszti.

Hiába keres a multban egy alakot, egy eseményt, a mi jóleső emlékét keltene szívében, mindig és mindenütt az az egő, telhetetlen vágy valami nagyszerű, valami különös után, — mely előre kergette, s elűzhetetlen kérdőjelként lebeg előtte a jövőben is; mindig ugyanaz az érzés, az elhagyottság nyomasztó gyötrelme — holott neki otthon van, szülei, rokonai barátnői, a kik szeretik őt talán.

Azt a férfit, kit ő keres, a kiről annyit olvasott kedves könyveiben, és a kit ő nagyon szeretni tudna izzó, olthatlan szenvedélyvel, azt a férfit mégsem találta föl soha sehol.

Hiába tánczolta végig a bálokat, keresve, kutatva a férfi után, a ki ő szívében életet szerelmet fakaszson; csak torzalakokat

látott mindenütt, — közönséges mindennapi embereket, akik nem értik meg az ő lelkének a szomját, — mert egyéniségük nincs.

Pedig olyan férfunak is kell a világon lenni, — a kiről ő álmodott. — Kell lennie.

Ő hisz nagyon benne, — a vakhit fanatizmusával.

Elfordul az ablaktól. — Szép, komoly arca oly áttetszőnek, — oly finomnak látszik. De a szép szemek nézése fagyasztóan hideg.

Ezek a szemek nem egy férfit ejtettek már kétségbe. — Egyetlen tekintetével elvágott minden bókot, elutasított minden valómást.

Mint valami istennő, — nézett el felettük.

És mindegyik kiérezte a nézéséből, hogy valami kiválót, valami nagyon rendkívülit keres, és mindenki azt hitte, hogy megfogja találni.

Nem találta meg.

Toheletlen harag ébredt lelkében erre a tudatra.

Hol van hát a sors, hol van a gondviselés.

Az évek elszálltak a makacs ifju feje felett.

Elszálltak a nélkül, hogy egyetlen kedves arcot, egyetlen édes emléket is véstek volna szívébe.

Nem szeretett soha, és szeretni vágyott mindig.

Ez az ellentmondás, mely minden érzését, minden gondolatát összezavarta, rabolta meg ragyogó ifjuságának minden élvezetét.

Egy perczig se tudod boldog lenni. És ez úgy fáj most, mikor érzi, tudja már, — hogy vágyódása nem fog bételni sohasem.

Tudja, hogy sohasem fogja megtalálni azt, kit szeret. Nem ismeri nem lát. Elszálltak az évek.

Kihívó dacz villan fel az arcán. Nos igen ő 28 éves vén leány lett már, nem tagadja, nem restelli, fiatalsága elmúlt, elhervadt, ostába, hiábavaló várakozásban, vágyakozásban.

És most?

Elgondolkozik.

Férjhez menjen hát?

Megtagadja ábrándos hitét, — elfelejtse dőre vágyait és kezét nyujtsa egy derék, jóra való embernek, a ki megszerette, a ki nőül venné?

Miért ne?

vényhozás elé a béketárgyalások idején sokat emlegetett Széll féle formula, mely a törvényjavaslat bevezetésében a következőleg szól: Minthogy a magyar korona országai és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között az 1867. évi XII. t. cz. 61. §-a szerint a vám- és kereskedelmi szövetség nem jött létre, az 1867. évi XII. t. cz. 58. §-a alapján és értelmében, a mely szerint „a magyar korona országai, mint a fejedelem többi országaitól jogilag különálló országok saját felelős kormányuk és törvényhozásuk útján intézkedhetnek és vámvonalak által szabályozhatják kereskedelmi ügyeiket,” a magyar korona országaira nézve az önálló vámterület állapota állott elő.

A megtörtént fuzió.

Báró Podmanitzky Frigyeshez, a szabadelvű párt elnökéhez a következő levél érkezett szombaton:

Nagyméltóságú Br. Podmanitzky Frigyes urnak stb.

Budapest.

Van szerencsénk Nagyméltóság szives tudomására hozni, hogy a szabadelvűpárt kötelékébe belépünk.

Budapest márczius 4.

Gróf Apponyi Albert, Horánszky Nándor Szentiványi Árpád, gróf Károlyi Sándor, gróf Károlyi László, gróf Eszterházy Mihály, Gullner Gyula, Makfalvy Géza, Mihályi Péter, Szentiványi Gyula, Korniss Ferencz, Somssich Andor, Wittmann János, Bogyay Máté, Zichy Jenő gróf, Reitter János, Bolgár Ferencz, Jagics József, Ivánka Oszkár, Tomcsányi László Sággy Gyula, Berger Ignác, Hock János, László Mihály, Hódosy Imre, Frey Ferencz, gr. Zichy Jakab, Blaskovics Ferencz, Bernáth Béla, báró Sennyey István, Lázár Árpád, Ti bárd Antal.

A szabadelvű pártkör nagy termében már

A tükörbe néz.

Oly fiatalos, oly üde az arca. Az a már vánszerű hidegség, mely vonásait megdermesztette, pompásan konzervál.

Aztán felkaczag.

Ez hát a vége!

Lám, az élet oly egyszerűen oldja meg az emberi egyéniség rejtélyeit. Nem törődik azzal, hogy odabent valami fellázad könyörtelen loigakája ellen.

Az akarat, mely azt hitte, hogy teremteni tud, meghajoljon a körülmények kényszerre előtt? Hiszen kikoszorúozhatja ezt a kériót is, mint a többiekét, a kiket a szép Olga szeméi babonáztak meg öt-tíz évvel ezelőtt.

Leány maradjon? Hogy minden ember mosolyoghassan felette, szánakozó lenézésel?

Már most is érzi néha ezt, vérgig sérti a világ fölényes iróniája. Csak ezt nem! Ezt nem tudja elviselni.

De mi lesz akkor, ha férjhez megy most és hónapok, évek múlva találja meg azt, a kit oly régóta hasztalan keres?

Ha kötve lesz már és aztán tanul meg szeretni?

Erre a gondolatra valami lázas aggodalom tölti el a szívét, valami névtelen félelem a jövő bizonytalanságától és nem tudja, hol keressen támaszt, a mi megvédje az ismeretlen elől.

Mi hát az ő tárgyaltalan, örületes szerelme ez az üresség, a mit érez, ez a vágy az ábrándok hiu fantomjai után? Ez az örökös hábor-

a korai esti órákban igen számos képviselő gyülekezett, akik élükön Podmanitzky Frigyes pártelnökkel várták a volt nemzeti párt azon 32 tagját, a kik bejelentették belépésüket a szabadelvű pártba.

Hat órákor jelent meg az első csoport Horánszky Nándor vezetésével, aki a lépesóházban Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszterrel és gróf Tiszza Istvánnal találkozott.

Mindenfelé kellemes benyomást keltett az a nevezetes pillanat, mikor a volt nemzeti párt volt elnöke a szabadelvű párt két oszlopos tagjának társaságában átlépte a pártkör küszöbét.

Minden oldalról, mint varázsütésre zugott fel az éljenzés.

A második csoport Károlyi Sándor gróffal, a harmadik csoport Zichy Jenő gróffal és Gullner Gyula vezetésével érkezett meg. Hatalmas éljenzés zugott fel érkeztükre.

Érdekes látvány volt barátságos tárgyalásban látni a csak nemrég politikai ellenfeleket.

*

A függetlenségi pártok fuziója bizonyos. Csak Polónyi Géza és Sima Ferencz maradnak ki a pártból.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése márcz 4 én.

Elnök: Perczel Dezső.

Az ujoncz törvény tárgyalásánál Tóth János függetlenségi párti képviselő szólalt fel tiltakozva a katonai létszám folytonos föléme lése ellen.

Féjérváry báró miniszter azonnal megnyugtatta őt.

Thaly Kálmán a közöshadügymi-

gás a lelkében, mely gondolatait zavarja meg és kétségbe ejti őt?

Nem tudja.

Künn csillog a hó a pusztá mezőn, az után könnyű szán siklik tova. Közelebb jön, egyre közelebb.

A lány merően nézi az ablakon át.

Az ajtó nyílásánál hideg légáram csapja meg.

Összerázkodik és megfordult.

Kanizsai Miklós áll előtte.

A félhomályban még erőteljesebben válik ki a hatalmas, büszke alak, jobban villámlanak a sötét szemek.

Olga szóltanul nézi egy pillanatig.

Aztán egyszerre, hirtelen egy gondolat kapja meg.

Talán ez az!

Tegnap még, mikor kedvetlenül, kellemtelenül kért egy napi meggondolási időt az — alkalmatlan kériótól, — nem is gondolt erre.

És most mint ha egyszerre a lelkébe látna, mint ha egyszerre megérténé zavaros érzelmét?

Lámpát hoz az inas. Világos lett a szobában.

Elfoszlik az illúzió. Olga csalódottan hajtja le fejét.

De érzi azt is, hogy utoljára csalódott életében: mert ezután már — hinni se fog.

És nyugodtan, mosolyogva nyújtja a kezét.

Most már férjhez mehet.

nisztert támadta meg magyarellenes magatartása miatt.

A miniszter kijelentette, hogy ő ezt nem vette észre, mert nem is vehette. — A katonaságnál levő rossz viszonyokról így szólt:

— Tessék megkérdezni a hadseregben szolgáló magyarokat, de nem a rosztát, hanem a zömét, azok nem fognak panaszkodni. Ha valaki panaszkodott kutatja a panasz okát, mindig kitünt, hogy az illető dominus volt a hibás, nem pedig a hadsereg. Né zük a magyar egyetemet; itt nincsenek csehek, — sem legyelek és mégis megbuknak, — hát a hadseregnél is megbukhatnak az önkéntesek.

Egy másik felszólaló megjegyzi, hogy a vallásosság alapját a családban, az iskolában kell megvetni, legényeket már nem lehet úgy nevelni. — Küzönben sines idő erre a hadseregnél.

A többség a javaslatot általánosságban is elfogadta valamint részleteiben is vitá nélkül.

Széll Kálmán miniszterelnök a ház munka rendjéről tett kijelentéseket.

Polónyi Géza és Rátky László szót emeltek ez ügyben, — de a többség Széll Kálmán miniszterelnök kijelentését fogadta el.

Végül Visontay Soma intézte az új miniszteriumhoz s annak is új tagjához dr. Plósz Sándor egy budapesti bíróság által elkövetett házkutatás tárgyában.

A debreczeni nemzeti párt Apponyihoz.

— márczius 6.

A debreczeni nemzeti párt a közelebb történt nagy politikai események alkalmából lendületes alaku feliratban üdvözölte a párt vezérét Apponyi Albert grótot. A feliratot, Kornis Ferencz orsz. képviselő, a debreczeni nemzeti párt elnöke útján juttatják el Apponyihoz. A felirat így hangzik:

Méltóságos Gróf Ur!

A most lefolyt politikai küzdelem megszűnte alkalmából fogadja Méltóságod halás elismerésünknek, a — debreczeni nemzeti párt részéről küldött őszinte üdvözetünknek kifejezését!

Nem parlamenti harez, nem a pártok túlsága volt a lefolyt nagy küzdelem, — a parlament küzdőtérül szolgált csupán — a nemzeti élet mélyéből eltört ellentétes áramlatoknak veszes, — sok közkinceset is eltemetéssel fenyegető egymás ellen todulása volt az. A hatalom állott szemben a szabadsággal az erő a joggal, — az önkény a törvénnyel, a magát lejárt mult egy várva várt jövővel!

Hogy ezeknek megütközésében a jog, — a szabadság, — a törvény, — a várva-várt jövő lett a győztes, hogy a hullámok elesillapultával az az áram tartotta fenn magát, — mely a nemzeti élet hajóját biztos rév pártok felé viszi: mindez legelső sorban Méltóságod érdeme Bántani akaró szóval nem ok nélkül fordult feléje a letűnt rendszer legexpónáltabb hive még szédületes bukása közben is: csakugyan a Méltóságod vezérlete szükségeltetett ahhoz, hogy a jó ügy válják győztes s a hosszú ádáz harcöt eredményes béke váltsa fel.

A béke feltételeiben rá ösmerünk a mi Vezérünk kezének művére, — azok megállapításánál hű maradt Méltóságod magához, önérdéken felülemelkedő egyéniséghez, hű maradt immár negyedszázados politikai pályájának alapvéhez: semmit sem kívánt magának vagy pártjának, — minden vivmányt az édes, a szeretett, a mindenek felibe helyezett Elaza oltárára rakott le.

Tudjuk, hogy Méltóságod elegendő jutalomnak találta ezért a nemes tettet mindig követő nyugodt, tiszta önértetet, de el kell fogadnia a nemzet milliói által nyújtott előismerés koszorúját is.

Lilly.

Mi is Debreczen város nemzeti pártja részéről egy palma levelet csatolunk a koszorúhoz: tiszteletteljes üdvözlésnek, halás elismerésünknek kifejezését s az érdem előtti meghódolással nyújtjuk ezt Méltóságod s a béke nagy művének létesítése körül vele együtt fáradozó munkatársai felé.

Büszkeséggel valljuk Méltóságodat Vezérünknek s őszinte örömmel csatlakozunk bölcs elhatározásához, mely lehetővé teszi Méltóságodra nézve, hogy lelépve az oly hasznosan gyakorolt bírálat teréről, diadalra jutott elveink megvalósítása végett, Istentől nyert hivatottságánál fogva ezután az alkotások terén szolgálja Hazáját.

Ohajtva várt alkotó munkásságát kísérelje a nemzet áldását vezérelje a nemzet géniusza a Méltóságod egyik ragyogó beszédében olyan fejedelmi madárnak nevezett nemzeti géniuszt, melynek egyik szárnya a szabadelvű eszmék ereje, másik szárnya a nemzeti öntudat teljessége.

A debreczeni nemzeti párt választmányának nevében.

Debreczen, 1899. márczius 1.

Osváth Ferencz h. elnök, Dr. Megyeri Pal, Szilágyi Imre, Bay István, Vecsey Zoltán, Buttka Menyhért, Szegény János, László József, Dr. Mariska György, Füleky Pal, Dr. Krösi Kálmán titkár.

A protestánsok győzelme a Bach korszak végén.*)

Irta: Csorvássy István.

I. A világi fegyverlettel a haza ezer éves alkotmánya meglelt semmisítve, s a magyar nemzet kilelt szolgáltatva az önkényuralom zsoldosainak.

Minden, mi az ősi alkotmányra vonatkozott, a Gleichgerechtigund vas sulyával összelelt törve s megkezdett a már többször megkísérlett rendszernek keresztülvitele a közszellem elfojtás, Magyarország elnémetesítése.

Es kezdetben, a rémuralom gyilkos idejében, midőn minden ellentállási vérbe fojtott volt, úgy látszott, hogy a megkezdett újra szervezés szerencsés sikerrel fog keresztül hajtani.

A bécsi torlaszok hirhedett hőse Bach, úgy látta, hogy az általa elvetett magvai szépen kikelnek Majd kinövik azok magokat idővel terebélyes fává.

Magyarország feldaraboltott, egy részéből alkották a szerb vajdaságot: »Vajvodnák, Erdélyt külön kormányossá tették; a megyéket feldarabolták és egybeolvasztották bölcsességük szerint, így például Bihar megyét két részre osztották: észak- és dél Bihar megyére, mindeniknek az élére külön megyefőnököt állítottak, a közigazgatás és igazságszolgáltatás élére kipróbált jellemű, saját embereiket állították, az iskoláknak a »Suprema jus inspectionis« (főfelügyeleti jog) elcsavart értelmezése alatt, szigorúan előírták, hogy mit és mily terjedelemben tanítsanak, természetes, hogy a német nyelvnek mindenütt az oroszlanrészt jutott.

Egyetlen hely volt, a hová a civilizáció ezen modern hősei durva saruikkal be nem léphettek; a protestáns egyházi önkormányzat, egy mentő Oázis az önkényuralom sivar Szaharáján.

Látta ezt Bach és éppen ezért feladatul tűzte, hogy a mindég renitens protestánsokat megtörje, mit egyedül az által remélt kivihetni, ha önkormányzatukat megsemmisíti.

Egyedül a protestáns egyházi élet volt az, melynek organismusához eddig hozzá nem férhetett, hova a politikai élet teréről leszorított munkásság mint mentő várta vonta magát.

Erős bástyái voltak, törvénybe iktatott s európai hatalmak által garantizott békekötések. Eljöttnek látta az időt, hogy ezt

* Külföld: A Magyar Nemzet Története X. kötet és szerzőnek saját feljegyzései.

megtörje s romjain felépítse az öszbirodalom (gesammt Monarchia) alkotmányát.

A protestantizmusban az egyházi és iskolai élet kezdet óta elválhatatlanul össze volt forrva, egymásnak kiegészítői voltak. — Az önkényuralom sokáig nem talált ürügyet mely alatt az egyházi élet szentélyébe belenyúlhasson. De belenyult a protestáns iskolai életbe.

A fentebb is említett főfelügyeleti jog czímen első helyen a protestáns gymnásiumokat kezdték újra szervezni, tanáraikat képesítő vizsga alá vették, hol első és fő kellék volt, hogy az illető tudjon németül. Majd behozták a jezsuitákat, kik egyházi szónoklataikban, a protestánsokat támadólag hirdették, hogy napjaik megvannak számlálva.

A protestantizmus azonban erősen állott, mint szirt a háborgó tenger hullám és apadásai között, nem lehetett rajta rést ütni. Némi apró külsőségek, mint például, hogy püspökeiktől ezt a nevet elvonták s superintendenteknek nevezték őket, figyelembe alig vehető csekély bosszantás volt.

Midőn pedig látták, hogy a nyomtatás és zaklatás alatt a protestáns egyházi élet még erősebbé lett, hogy ezt még a katolikus főpapság, az egész katolicizmus is támogatja: nyíltan üldözni kezdte ezt az önkényuralom.

Thun Leo vallásügyi miniszter 1859. évi szeptember 1-én kiadta a hirhedett császári patenst, mely elrendelte, hogy a két protestáns egyház, a kormánytól függő egyházi szervezetre alakuljon. E végből felosztotta a protestáns egyházakat öt evangéliumi reformált s öt ágostai ref. egyházkerületre, melynek élére az általa kinevezendő superintendenseket akarta állítani. Ez állásokra pályázatot is hirdetett évi öt ezer forint fizetéssel.

Hallatlan sérelem volt ez a protestáns önkormányzatban, melynek megtorlására nemcsak a protestánsok, de a hazafias katolikus főpapság és papság is, egyesült erővel közreműködött. A katolikus főpapság ugyanis jól tudta, hogy a magyar protestantizmus hazánkban annyira összeforrott a liberalizmussal, a nemzeti és kulturai haladással, hogy ki az előbbi megtámadja, az utóbbiakat is megakarja dönteni. — Eppen azért midőn Thun gróf arra számolt, hogy a protestantizmus leverésében a katolikus egyház és nép is támogatni fogja, úgy az egész katolikus klérus, mint Magyarország katolikus polgárai a protestáns autonómia védelmére keltek.

Részben vizsontszolgálat volt ez a protestánsoknak. Midőn ugyanis, alig pár év előtt, a absolutizmus támadást intézett a katolikus egyház küzdő szervezete ellen azzal hogy az esztergomi primásságot Bécsnek akarta aláhelyezni: a protestánsok is ép úgy kiállottak a katolikus egyház jogának védelmére, mint magok a katolikusok, és a katolikus klérus is belátván, hogy ezen támadás tulajdonképen Magyarország egysége és önállósága ellen intézett merénylet.

Thun világhírű lett patense ellen, első helyen a tiszai ágostai evang. egyházkerület tiltakozott, ugyanazon év szeptember havában Késmárkon tartott gyűlésében, s a tiltakozáshoz való hozzájárulásra felhívta a többi egyházkerületeket is. A bécsi reakció e nem várt ellentállás miatt dühössé lévén, első helyen Máday evang. ágostai lelkész, ki a patens ellen erőiesen felszóllalt és Zsedényi egyházkerületi felügyelőt, valóságos belső titkos tanácsost bíróság elé állította és mindkettőt elítéltette börtönfogságra. Perbe fogtak ezeken kívül több mint száz protestáns egyént, kik mindannyian határozottan kijelentették, hogy törvénybe iktatott békekötések s uralkodói esküjükkel pecsételt vallásjogaikért nem védelmezik magokat s készek ezekért bármely büntetést is kiállani és elszervezni.

Ugy Bach, mint Thun igen jól tudták, hogy reakcionárius rendszerüket csak akkor fogják biztos alápra építhetni, ha első helyen a protestantizmust törlik meg és ép-

pen azért teljes erővel léptek fel mindenki ellen ki e törekvésöknek útjában állott.

Első helyen az egyházkerületi gyűléseket tiltották be, hogy a késmárki példán azokon vizsgálóra és követőkre ne találhasson.

Hire járt, hogy szükség esetén, ezek ellen karhatalommal is felfognak lépni.

Ily válságos és viharos körülmények között köszöntött be az örökkön emlékezetes 1860-ik esztendő.

A debreczeni országos vásárok az időben messzeföldön híresek voltak, nemcsak a haza minden részéből, de Bécsből, Brünnből, sőt külföldről is számosan látogatták. A tiszántuli evang. reform. egyház kerület vezérferfiái ezt az időt találták a legalkalmasabbnak: demonstrálni vallásjogaik törvény ellenes megtámadása miatt.

Balogh Péter helyettes püspök bizalmas jellegű felhívást intézett az egyházkerület összes espereseihez, jelezvén ebben, hogy ha a protestáns egyházak és egyházmegyék képviselői kívánják: január havában egyházkerületi közgyűlés fog tartatni Debreczenben.

Az ugynevezett »Vizkereszt« országos vásárok voltak itt az időben a leglátogatottabb, s éppen alkalmas idő volt vásár ürügye alatt Debreczenbe menni.

Es mentek a protestánsok soha eddig nem látott nagy számmal, törvényes jogaik s vallászabadságuk védelmére. Fölháborodva, izgatottan és a végletekre is készen mentek.

Igen a végletekre is készen! Sokan fegyvereiket, pisztolyokat, puskákat, töröket, kardokat is vittek magokkal. Ha a végszükség kívánja, és a vallás parancsolja, ezeket is használni fogják. Csak alig másfél század előtt készsége szentvédtek vallásukért és hitükért sanyargatásokat, üldöztetéseket, gályarabságot, most ha kell — meghalnak érte.

(Vége köv.)

NAPI HIREK.

Debreczen, 1899. márczius 6.
Időjósítás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— márczius 6 —
— Száraz. — Hőemelkedés. —

Mulatságok.

Márczius 10. A debreczeni újságírók műkedvelő előadása a városi színházban, az előadás után pedig táncvizsga a »Bika« disztermében.

Márczius 15. Az 1848/49-iki honvédek táncvizsgálma a »Korona« disztermében.

Márczius 15. A »Petőfi dalkör« társas vacsorával egybekötött hangversenye a »Bika« disztermében.

A Thaly Kálmán czukorkái.

Városunk első kerületének képviselője a nagy kurucz Thaly Kálmán a szombaton tartott országgyűlésen éles vágásokat mért báró Fejérváry honvédelmi miniszterre.

A ki persze a rohamot, mint efféle vitéz katona sietett visszaverni még pedig kellő sikerrel.

Thalyt, az ő kuruczot annyira lefegyverezte a honvédelmi miniszter beszéde, hogy egyszerre csak odaszaladt a piros bársonyszékhez és elismerése jeléül br. Fejérváryt megkínálta czukorkáival.

— Köszönöm! szólott nevetve Fejérváry s elfogadta.

Meglátja ezt Széll miniszterelnök. Nosza szaporán odasiel a már szélsőbalra távozott Thalyhoz.

— Itt a viszonzás! mondja, zsebéből elővesz egy nagyon finom Kugler-cukrot s azt elegáns meghajlással átnyújtja a kurucz-nak, ki vigán elfogadja.

Az egész terem s karzat látta a jelenetet és hangos derűtség ömlött végig a Házban a kedves jelenet láttára.

Ime, igazán cukros hangulat van most a Házban s az a Kurucz se olyan rettenetes mint a milyennek a legsötétebb Csapó-utcán hiszik.

— **Perczel Dezső bucsuja.** Ma érkezett meg Debreczen városához és Hajdu vármegyéhez Perczel Dezsőnek, a volt belügyminiszternek leirata, melyben tudatja a törvényhatósággal a belügyminiszteri tárczától való felmentését s egyszersmint köszönetet mond azon támogatásért és munkálkodásért melyet minisztersége alatt a törvényhatóságok tanusítottak.

— **A Csokonai-kör választmánya** szombaton délután Széll Farkas kir. táblai tanács elnök a kör elnöke vezetése alatt látogatott gyűlést tartott. A tanácskozás egyetlen tárgyát a helybeli 1848/49-iki honvédegyesület azon átirata képezte, a melyben azt kéri, hogy az »Emlékkert«-ben levő oroszán a debreczeni csata 50-ik évfordulóján vitessék ki a honvédtemetőbe, mint a hova eredetileg szánva volt. Ennek helyére pedig állítsanak más emléket. Hosszabb és kimerítő tárgyalás után a választmány egy szűkebb bizottságot küldött ki, hogy a teendők iránt április 15-ig jelentést tegyen.

— **Dr. Bartók Jenő** volt főisk. m. tanár, jelenleg nyíregyházi ev. ref. lelkész a mult csütörtökön fejezte be a hittanszaki tanfolyam régebben megkezdett magán előadását. A hitről és a bibliai bírálatokról beszélt igen érdekesen, nagy tudományosságot mutató alaposággal. A hittanhallgatók s egy-két szaktanár nagy figyelemmel hallgatták a mindvégig érdekes előadást.

— **Hittanszaki tanár választás a főiskolában.** Ev. ref. főiskolánk hittani szakán, Tóth Sámuel volt egyházkerületi főjegyző s dogmatikai tanár nyugalomba vonulásával egy tanszék üresedésben van. A május hó folyamán megtartandó egyházkerületi közgyűlés választja meg az új tanárt, s az állásra a pályázat már meg van hirdetve. Ugy beszélnek, hogy irányadó körök Erdős Lajos, a püspök-ladányi lelkész megválasztása mellett nyilatkoznak, — ámbár sokan azt is szeretnék ha az üresedésben levő tanszéket Dr. Erdős Józseffel az exegézis tanárával töltenék be s az ő helyét dr. Bartók Jenő nyíregyházi lelkész foglalná el.

— **Uj pénztári tiszt.** A kollegiumban pénztári tisztte Agárdi Lajos h. szoboszlói tanítót választották meg hat pályázó közül egyhangulag.

— **Egy szenzációs hírről.** Tegnap csak nem valamennyi fővárosi lap közölte a tragikus véget ért Móricz család nemrég felállított sír kövének állítólagos feliratát. E közlemények tele vannak szenzációt hajhászó képzelődés szülte valótlanosságokkal. Először is nem igaz, hogy id. Móricz András (és nem József, a hogy a lapok nevezik) közös sírban nyugodnék a feleségével és szülőgyilkos gyermekeivel. Nem is a péterfiai, hanem a Kossuth utcai temetőben vannak eltemetve. Nem igaz tehát a közölt sírfelirat szövege sem. Mert az özv. Móricz Andrásné leánya Móricz Erzsébet és fia Móricz József sírkövére

amelyet Kegyes József helybeli sírkőraktáros állított fel csupán az elhunytak neve születési és elhalálozási ideje van bevéve. És végül nem igaz az az állítás sem, hogy a sír-emléket az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet állította fel. Móricz József ugyanis külön hagyott bizonyos összeget az anyja, nővérére s az ő porsátorát őrző sír fölé emelendő sírkőre. Az Emkét illető hagyaték pedig máig sem volt rendezhető.

— **Egy jelenet az utcán.** A tegnap délutáni utcai közönségnek egy kis ingyen mulatsága került.

Ugy történt a dolog, hogy egy jámbor biciklistát felborított egy — két fogatú fiakkor.

A felborult sport-alaknak nem történt semmi nagy baja. Egy kicsit meg hengergőzött a sárba, egy kicsit eltörtött a biciklijede hát ez nem számít semmit.

A kocsis tovább hajtott, a biciklista körül pedig egész csoportja verődött össze a jókedvű báméskodóknak. A tömegben képviselve volt a hadsereg s a polgári társadalom mindenik osztálya, de azok közül a népszerű alakok közül, kiket Pesten előszeretettel cizmez „mihasznák“nak a közvélemény, ötszáz arannyal sem lehetett egyet felfedezni.

Végre a szerencsétlen biciklista kocsira ült, haza hajtatott s az órásvá növekedett bámuló tömeg is oszlani kezdett.

Ez délután fél 3 órakor történt...

..... Este volt már, a gázlángok ki gyultak. A délutáni katasztrófa helye felé egy kardos ember esörtetett. Mikor odaért, álmélkodás ült jámbor arczára s látszott rajta a méltatlankodás kifejezése, hogy nem talál ott senkit.

..... Az éji alak — mint sejteni méltóztatnak — a r e n d n e k egyik éber őre volt.....

— **A „H. V. R. T.“ közgyűlése.** Tegnap tartotta évi rendes közgyűlését a Kereskedelmi Akadémia disztermében a H. V. Részvénytársaság [Szepessy Antal igazgatósági elnök elnökléte mellett. Felolvasták az igazgatóság jelentését, mely szerint a vállalatnak 81063 frt 92 kr nyers jövedelme és 58834 frt 37 kr kiadása volt. — A forgalmat feltüntető adatok szerint 482,224 személy használta a vonatokat, ezenkívül elkelt 1600 bérletjegy és indult 13 különvonat. — A teher szállítás 737,552 métermázsát tett. A 22229 frt 55 kr. tiszta jövedelem felosztására az igazgatóság javaslatát a közgyűlés elfogadta s az igazgatóságnak és tiszti karnak köszönetet szavazott. A közvágóhídi új vasut tervének szankcionálása s néhány jelentéktlenebb ügy elintézése után végül az igazgatóságba a kilépő Boczkó Sámuel 868, Dobieczki Sándor 842, Lengyel Imre 846 szavazattal ismét megválasztották, az elhunyt Holländer Gyula helyére pedig, ki társaság alapítása óta buzgó tagja volt az igazgatóságnak, Komlóssy Dezső lépett 846 szavazattal. Felügyelő bizottsági tagokul megválasztották: Kövy Lajos 853, Márk Endre 818, Szunyogh Szabolcs 795, Vecsey Imre (uj) 612 szavazattal.

— **Rabló cigány banda.** Debreczen környékén egy veszedelmes rabló-banda üzlgarázdálkodását, mely ellen most nap-nap után érkeznek a feljelentések. Legközelebb két betörést is követtek el. Egyiket Tár János h. szoboszlói lakosnál, kitől 60 frt, a másikat Bede Mihály hadházi gazdánál, a kitől pedig 150 frt értékű ágys és ruhanemű loptak el. Mindkét helyen a ház falát ásták be s úgy hatoltak a helyiségbe. A csendőrség nyomozza a bandát, melyet e két eseten kívül még több rendbeli lopás és betörés vádjá terhel.

— **Hirtelen halál.** Megirtuk szombati számunkban, hogy Tóth Lajos 47 éves napszámos nyomtató-utcai lakásán hirtelen összeesett és meghalt. Holttestét tegnap délelőtt boncolta fel dr. Balkányi Ede kerületi orvos s a boncolásból kiderült, hogy a hirtelen halál oka szívszélhűdés volt.

— **A debreczeni iparos-kör közgyűlése.** A debreczeni iparosok érdekeinek gőcz-pontja ez a kör s ennek helyisége. Hisszen évek hosszú sora óta itt születik, itt érlelődik, itt lesz testté sok szép eszme iparos polgártársaink javáért, boldogulásáért. Ha valaha büszkén gondolhattott vissza ez a kör az általa kivított sikerekre, — ugy azt legtöbb joggal most tehetje, midőn az elmúlt év eredményeivel számolt be a közgyűlés előtt a kör buzgó elnöke, Serly Ede. Nem is mulasztotta el, hogy hivatkozze évi jelentésében az Ipartestület megalakulására, amelyért az Iparos kör kezdettől fogva lankadatlanul küzdött. Együttal hálásan emlékezett meg az évi jelentés dr. Boldizsár Kálmán r-kapitány érdemeiről, aki a testület alakulását elő készítette s azután egy magvas előadásban sok balvéleményt oszlattott el az ipartestület felől. Ami pedig a kör belső ügyeit illeti, a jelentés szerint a mult évi bevétel 1306 frt kr, a kiadás pedig 1085 frt 51 krt tett. A közgyűlés a jelentést elfogadta és a számadást jóváhagyta. A jö évi költségvetést 1050 frt bevétellel, ugyan annyi kiadással állapították meg. Sok szó esett Jobbágy Imre felszólalása folytán a hátralékos tagsági díjak nagymértékű felszaporodásáról. Erre nézve a közgyűlés kimondta, hogy bevárja az e tárgyban már régebben kiküldött bizottság illetőleg, a választmány orvos-lást kereső javaslatát. Addig is a tagok szives figyelmébe ajánlják a tagsági díjak pontos fizetését. Utolsó tárgy volt a tisztújítás. Pénztárnokul Szedlák József, jegyzőül Komlóssy Miklós, könyvtárnokul Müller Béla, gazdálal Bisotka Gábor, ügyészül Vadon Sándor közfelkiáltással ujo-lag megválasztották. Számvizsgálók lettek: Szepessy Gusztáv, Veréb Lajos és Náday Rezső. A választmányból kilépő 20 tag helyére megválasztottak: Bauer Ignác, Éles József, Bátor Gábor, Dézsi Lajos, Emerich Arnold, Fazekas József, Hrabéczi Antal, Horvát János, Holzapfel József, Kis József, Kovács Béla, Malatinszky Ferencz, Kormos Hyula (uj), Piros Béla, Riesz Henrik, Roth János, Sánta György, dr. Bocz Elek (uj), Pap Károly, Szepesi Gusztáv, Sesztina Lajos.

— **Az elhagyott szerető bosszúja.** Véres utcai drámát rögtönzött ma reggel Sándor József favágó. Sándor József 12 évig élt vadházasságban Pápista Anna eselédleánnyal. Egy idő óta azonban nem élnek együtt, a lány szakított szeretőjével s szolgálatba állott Majoros Sándor főigazgatói tollnokhoz. Sándor József többször hívta vissza a leányt, de az vonakodott a részeges goromba emberrel tovább élni. Ma vizért küldték Pápista Annát, ki az utcán találkozott Sándorral. A férfi ismét hívta vissza szeretőjét s mikor az kérését visszautasította, reá támadt és a kezében levő fejszével fejbe ütötte. A leány fejét elborította a vér s alig volt képes haza támolyni. A rendőrök hamar elfogták Sándor Józsefet, ki azt állítja, hogy a tettét ittas állapotban követte el. A megejtett orvosi vizsgálat szerint Pápista Anna sérülése nem életveszélyes.

— **A Faáru-Raktár-Szövetkezet közgyűlése.** Tegnap tartotta évi rendes közgyűlését. — immár a hatodikat, a debreczeni Faáru-Raktár-Szövetkezet is, Rösler Richard elnökléte mellett. Az igazgatóság jelentését, a közgyűlés tudomásul vette s az igazgatóságnak s tisztviselőknak köszönetet szavazott. Határozatba ment, hogy a részvénytársasággá átalakulást az idén vizsik keresztül. A kilépett és lemondott igazgatósági tagok helyeire Berger Jenő, Nemes Kálmán, Tóth István, Aczél Géza, dr. Szücs Géza, Bisotka Gábor (ujak) Serly Ede, Horváth János választották meg.

szombati
47 éves
hirtelen
egnap dé-
i Ede ke-
rült, hogy
volt.

Gyűlése A
pontja ez
vek hosszú
lesz testté
k javáért,
gondolha-
tt sikereket
tehetett,
szármolt be
ke, Serly
hivatkoz-
t megala-
kezdettől
tal hálásan
Boldizsár
á testület
gy magvas
atott el az
kör belső
ült évi be-
1085 frt 51
lfogadta és
költségve-
yi kiadás-
t Jobbágy
os tagsági
sáról. Erre
bevárja az
bizottság
reső javas-
nébe ajánl-
sét. Utolsó
ul Szedlák
könyvtár-
ka Gábor,
ással ujo-
ók lettek:
Náday Re-
ag helyére
os József,
h Arnold,
Horvát Já-
Kovács Bé-
Hyula (uj),
ános. Sán-
ap Károly,

szója. Véres
gel S á n-
r József 12
s t a Anna
onban nem
eretőjével s
főigazgatói
r hiva visz-
a részeges
a vizért küld
találkozott
sza szerető-
totta, reá tá-
fejbe ütötte.
alig volt ké-
k hamar el-
llitja, hogy a
A megejtett
anna sérülése

et közgyűlése
gyűlését, —
Faáru-Rak-
ard elnöklése
st, a közgyű-
atóságának s
ott. Határo-
asággá átala-
A kilépett és
yeire Berger
stván, Aczél
Gábor (ujak).
attak meg.

— **Emlékünnepély a főiskolában.** Tegnap délután tartotta a főiskolai kántus kegyes alapítóinak emlékére a Nagy József féle ünnepélyt, mely Lindpaintner gyászenekével kezdődött, majd dr. Erdős József tanár intézett szép beszédet a közönséghez és a tanuló ifjúsághoz. A kántus következett aztán »Kérdeztem a rózsát» című dallal aztán Szentiványi — S. szavalt részletet Julius Caesarból, mely után egy vig monológot adott elő. Szünet után Mocsári Miklós 3 jh. mulattatta a közönséget érdekes felolvasásával, mely a kerékpár szabályrendelet fonák szigoráról szól, majd az énekkar kurucz nótákat énekelt s Rásonyi P. Miklós vig szavalata után bezárta az ünnepélyt az énekkar Stojanovits »Bordab»-ával. Az énekkar egyes számait Jóna Kálmán 1. jh. kísérte zongorán. Nem mulaszthatjuk el megemlíteni, hogy a sikerült ünnepélyért a dícséret első sorban a kántus vezetőjét M a s a y Sándor tanárt illeti, ki hónapok óta fáradhatatlanul dolgozott, hogy nem hiába, azt megmondhatja az a díszes közönség, mely zsufozásig megtöltötte a termet. Az ünnepély fél 7-kor ért véget.

— **Ellopott bőr.** S c h w a r e z Fülöp bőrkereskedőtől ismeretlen tettesek egy csomó bőrt loptak el. Ugy látszik, azonban nem voltak megelégedve zsákmányukkal, mert a bőrt a Miklós utca végén levő átjáró padló alatt megtalálták. S c h w a r e z Fülöp a kellő igazolás után a rendőrségtől — e p b ő r r e l távoztatott.

— **Énekszó a börtönben.** Az élet egy-egy foelszillanó sugara elhat a rendőrség sötét — ezelláiba is. Szépen elkvártélyozták ott a csavargókat és egyéb kisebb bűnösöket, kiknek igen inyükre lehet az új kovártély, mert nem igen buslakodnak. Sőt többnyire jókedvűek és vigak s nem akként ölik az unalmat, hogy a szoba szögletben szövegető pókot nézzék, hanem nótára gyujtanak s vidáman énekelgetik, hogy: »erdő mellett nem jó laknyi, mert sok fát köll hasogatnyi.« Itt bizony kényelmesebb a dolgok, mert nem köll fát hasogatniok.

— **Részeg némberek.** Veszettül »angolos« állapotok kezdenek nálunk dominálni. Tegnap éjjel ismét elesipett két becsipett nőt a rendőrség. A botránnyos viselkedésű hölgyek még mindig józanodnak a rendőrség börtönében.

— **A »Petőfi« dalkör** tegnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek egyetlen tárgya volt: az alapszabály némely szakaszainak módosítása. A gyűlésen Komlóssy Arthur elnökölt.

— **Egy érdekes körirat.** Érdekes körirat érkezett Hajdu vármegye alispánjához. A körirat a magyar ipar pártolását kéri s a régi jelszót hangoztatja: Pártoljuk a hazai ipart! Hányszor elhangzott már ez a hazafias jelszó szép, nagy Magyarországon s bizony-bizon kevés fogantja volt. Pusztában elhangzó kiáltás! A magyar ember soha se nézte azt, hogy külföldi áru t vásárol-e, vagy hazait; a mit eleje tettek, megvásárolta s így ment ki a magyar pénz legjava külföldre. Idegenből árasztották el hazánkat különféle iparcikkkel s már közmondásossá vált, hogy: »Okos német megcsinálja, bolond magyar megveszi.« A multban még volt valamelyes értelme annak, hogy a magyar ember idegen árukat vásárolt; ma már azonban oktalan dolog a külföldi iparát hizlalni. A magyar ipar föllendülése hazafias érzelmek és gondolkodás mellett kiszoríthatja hazánk földjéről az idegen pro-

duktumok jelentékeny részét. A magyar gyár ipar fejlődése mindenfelé tért foglal. Ma már igen sok versenyképes magyar iparcikk van: csak pártolni kell a magyart s rövid idő múlva nem lesz szükség a külföld iparára. Az országos iparegyesület fölhívást bocsátott ki az országos valamennyi törvényhatóságához; vármegye alispánjához ma érkezett meg a hazafias szózat. Matlekovics Sándor, az egyesület elnöke arra kéri a törvényhatóságokat, hogy tisztviselőiket s a nagy közönséget buzdítsák, lelkesítsék a magyar ipar pártolására. Ne legyen a magyar ember közömbös, hanem érdeklődjék mindaz iránt, a mi magyar s a mikor szükségleteit beszerzi, keresse és válaszsza ki a magyar ipar termékeit. — A mi helyt a vevő a kereskedésekben magyar árukat keres és vesz, a kereskedő mindjárt másképen gondolkodik, mint eddig gondolkodott, s a külföldi iparcikkek helyett magyar produktumokat fog beszerezni és raktáron tartani. Az alispán hazafias hangú fölhívás kíséretében bocsátja ki a fölhívást s a ki jó magyar, igaz hazafi, bizonynyal meg fogja szívlelni az okos szót. Mindég az volt a baj, hogy a külföld nyeli el a magyar pénzt: nos hát e baj ellen az egyedüli radikális gyógymód, ha a külföldi áruk mellőzésével a magyar ipart pártoljuk.

— **Iparos-otthon.** Szép terv került felszínre a debreczeni iparosok körében. — Arról van szó hogy a város segélyével egy nagy helyiséget létesítsenek, melyben gyűlések, felolvasások és összejövetelek lemjének tarthatók. A terv megvalósítása kétségkívül üdvös volna iparosainkra.

— **Halálozás.** Részvéttel vettük a következő gyászjelentést, mely városuk egy derék polgárának haláláról ad hírt. — A gyászjelentés így hangzik: Mélyen lesújtott szívvel tudatom szeretett jó atyám néhai id. Gyarmathy Tar Lajosnak folyó hó 4-én d. e. 11 órakor, életének 71-ik évében, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. A kedves halott földi részei folyó hó 6-án délután 2 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a József kir. herczeg (Nagy uj) utca 14. sz. háznál tartandó rövid ima után a Hatvan utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat, ösmerőseinket bánatos szívvel meghívom. Debreczen, 1899. márczius 4. Fia: Lajos.

— **Csillaghullás.** Nagyvárad tudósítónk írja, hogy a váradai önkéntesek között nagy az öröm. A tegnapi »Beféle« meghozta kilenczöjüknék a »titulirt gefreiter«-re való kinevezésüket. Le s fel sétáltak a korzón, lecsusztatott köpenyeggallérral, hogy mindenki lássa azt a posztó csillagot, melynek nyomában nemsokára aranycsillag fog járni. E kitüntetésre annál is büszkébbek, mert a »reglam« szerint ilyenkor még csak a legjobbaknak szokott járni, ez tehát már jelölés a tisztis sarzsza. Na de a többit is vigasztalhatja az az általános vélemény, hogy a ki katonáéknál nehezen boldogul abból is lehet még kuriai elnök is. A káplári kinevezés husvétra fog megtörténni, a kiállott al-tisztis vizsga eredményéhez képest.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy kir. közjegyzői irodámat Debreczenben Szent Anna utca 6. szám alatt Zivuska féle házban (a Paksy féle házzal szemben) I. emelet megnyitottam és kir. közjegyzői működésemet f. évi márczius hó 3-án megkezdtem.

Kelt Debreczen, 1899. márcz. 4 én.

Lestyán Adorján

kir. közjegyző.

Legujabb.

Katasztrófa Toulonban.

Toulon. (a Debreczeni Hirtap távirata.) La Gonbronban ma reggel fél 3 órakor ismeretlen okból levegőbe röpült a hadi tengerészeti l ő p o r r a k t á r. — A raktárban szolgálatot végző katonák mind elpusztultak. — azon kívül áldozatul esett a robbanásnak számos lakója annak a város résznek, a melyben a löporraktár állott. Az ott levő házak is teljesen romba dőltek. — Eddigélé negyven halottat ástak ki a romok alól.

Toulon (A D. H. távirata, érkezett d. j. u. 20) A katasztrófa áldozatainak száma körülbelül kétszáz. Eddig hetven halottat ástak ki.

Budapest. (A D. H. távirata, érkezett d. u. 3/4 órakor.) Párisból táviratozzák, hogy a tengerészeti miniszter 10.000 frankot táviratilag utalványozott a szerencsétlenül jártak hozzátartozóinak.

Színház.

M Ü S O R.

Hétfőn, márczius 6-án: Nebántsvirág; operette.

Kedden, márcz. 7-én: Rang és Mód; színmű.

Szerdán, márcz. 8-án: Fausztocska operette.

Csütörtökön, márcz. 9-én: Aranyember; dráma.

Pénteken, márcz. 10-én: Szép Heléna; operette.

Szombaton, márcz. 11-én: Szókimondó asszonyosság.

Vasárnap, márcz. 12-én: délután 3 órakor: Talmi herczegnő; operette. Este: Cthelló; tragédia.

Fauszt.

Szombaton este majdnem üres ház előtt került másodsor színpadra Gonnod hatalmas operája.

Az előadás olyan rossz volt, mint az első, — ha nem rosszabb! . . .

Mezey kivételével egyik szereplő sem érdemel megemlítést.

. . . Illetve megérdemelnék mint olyanok, kik képesek egy ilyen remekművet is agyonütni.

Náni.

Vasárnap délután szép számu közönség előtt adták a Piros bugyelárist: Az előadás vasárnapi színvonalon állott.

Az esti előadás elé érdeklődéssel néztünk.

Náni került színpadra, Follinusz pályadíjat nyert, értéktelen népszínműve.

Az előadást P. Vida Etelka (Náni) vendégszereplése s Szatyai bácsi negyedik fellépte tette érdekessé.

A vendégszereplő művésznőről nem tudunk még egész határozott véleményt mondani, de annyi tény, hogy tegnapi szerepléséről csak rokonszenvesen emlékezhetünk meg s azt az impressziót keltette, hogy szintársulatunk az ő személyében igen ügyes népszínműnekesnőt nyerne. És ez már nagy eredmény volna, mert Debreczenben, hol a népszínműnek hálás közönsége van, sajnosan éreztük egy alkalmas népszínműnekesnő hiányát.

P. Vida Etelkának kis terjedelmű, de nagyon kellemes, lágy, modulálható hangja van s tegnapi énekszámai — bár észrevehető rekedtséggel küzdött — határozott tetszést arattak.

Játéka kissé tartózkodó, de elég természetes s a mit a mi énekesnőinknél ritkán tapasztalunk: minden izléstelen pózt nélkülöz.

Szóval a tegnapi szerepléséből ítélve: P. Vida Etelka személyében értékes és

használható tagot nyerne a debreczeni színház társulat.

Kreuzer Michel szerepében Szatyti bácsi ekszciznált. Többet nem kell Szatyti urról mondani.

Rubos, mint Szepi most is nagyon ügyes volt. Ő a sokoldalúságnak valóságos prototípusa. Nap-nap után játszik operában, operettben, bohózatban, vígjátékban, zarzuelában egyszóval mindenben, s mindenütt megállja a helyét.

Szabó Irma és Tanay kisebb szerepeikben igen jók voltak, úgy szintén Szentes, ki nyílt színen is tapsot kapott.

A szépszámu közönség igen sokat tapsolt, különösen a vendégművésznők és Szatyti urnak.

A kereskedő ifjak mulatsága.

Hogy nem csak a farsangi bálók, de a szerényebb nevű bójti mulatságok is lehetnek érdekesek, fényesek és kedélyesek, — pompásan beigazolta a helybeli kereskedő ifjak szombaton este lezajlott s im már kedves emléküvé vált mulatsága.

A Bika-szálló nagytermébe nagy és fényes közönség adott egymásnak találkozt s igazán öröm volt nézni a fesztelen mulatságot, hol társadalmi osztályi elkülönítést nem lehetett látni.

Jelszó volt: jól mulatni! Gratulálunk a rendezőségnek. Buzgósa és pártatlan előzékenysége a jelszót megvalósította.

Ott láttuk a mulatságban: gr. Dégenfeld S. József főispánt, Komlóssy Arthur városi főjegyzőt, Mayer Emil bank igazgatót, s a legtekintélyesebb kereskedőket.

Jelent voltak:

Asszonyok: Erber Vilmosné, Beszler Károlyné, Molnár Mária, Wimmer Ernőné, Braun Adolfné, Leska Ferenczné, özv. Gulyás Károlyné, Varjas (Sándorné, Albert Józsefné, Pető Imréné, Römer Simonné, özv. Simon Józsefné, Stentzel Lajosné, Csáthy Károlyné, Kállay Istvánné, Gréf Józsefné, Sesztina Jenőné, Forgách Károlyné, Várray Jánosné, Weisz Sámuelné, Dr. Benedek Jánosné, Naday Rezsőné, Kovács Sándorné, Szabó Zsigmondné, Thieszen Arthurné, Darvasy Ferenczné (Várad) Udvarhelyi Gézáné, Pávay Gyuláné, Bornyász Józsefné, Nagy Lajosné, Dömsödi Imréné, Fazekas Albertné, Horváth Mihályné, Molnár Ambrusné, Sarkadi Gyuláné, Kontsek Gézáné, Jánossy Józsefné, özv. Szilágyi Józsefné, Kondor L-né, Jó Istvánné, Dr. Balkányi Edénné, Kostya Jánosné, Gödényi Józsefné, özv. Bod Péterné, Lusztig Dezsőné, Dávidházy Kálmánné, Baranyi Györgyné, Bosznay Károlyné, Dr. Ujfalussy Józsefné, Czeglédi Józsefné, Kémery M. Lajosné, Molnár Lukácsné, Rácz Sámuelné, Juhász Józsefné (H Pályi), Dávid Sándorné, Lehmann Gusztávné, Zellinger Edéné, Györffy Aladárné, Szép Józsefné, Paczelt Jánosné, Nagy Sándorné, Lovács Györgyné, Zádor Lajosné, Osztián Lajosné.

Leányok: Erber Margit, Molnár Mariska, Kovács Irén, Tóth Ilona, Wimmer Ella, Fried Ilona, Leska Paula, Kiss Rózsa, Pérehy Delinke, Szőke Bella és Gizella (Esztar), Varjas Juliska, Albert Lujza és Irén, Vass Amália, Nagy Ilus, Pető Jolán, Römer Janka, Simon Etelka és Betti, Stenczel Dóra, Csáthy Irma, Kálai Mariska, Gréf Ida, Szumpf Emma (Igló), Hoffner Irma, Weisz Heléna, Kovács Róza és Margit, Viola Irén, Darvasy Szeréna, (N.-Várad) Nagy Rózsi, Bányász Mariska, Győry Ida, Czeglédi Ilona, Kovács Emilia, Hortváth Erzsike és Mariska, Jánossy Gizella, Kondor Emma, Jó Irma, Szilágyi Eszti, Gödényi Ida, Toronykai Erzsike, Bod Ida és Teréz, Neubauer Emma és Juliska, Baranyi Etelka, Bosznay Gabriella, Krisztián Jolán és Gizella, Kémery M. Vilma, Molnár Mariska, Ujfalussy Mariska, Rácz Mariska, Juhász Izabella és Ilona, Asbóth Vilma, Kerner Emma, Nagy Katinka és Ilonka, Stark Vilma, Szép

Margit és Gizella, Paczelt Irma, Farkas Etelka, Zádor Vilma, Tóth Erzsike, Varjas Mariska, Bányász Berta.

Asszonyok.

Wlassits Gyula, gavallér miniszter anyira elősegítette nálunk a nőemancipáció diadalát, hogy a női sziv eseménye többé nem a szerelem, hanem a tudomány, a jogegyenlőség lett; a nő ki akarja — venni a maga részét nemcsak az életküzdelemből, az önfentartás nehéz munkájából, hanem az élvezetből is. Vajjon jól van-e ez így?

Miért ne?!

A nő, aki képes annyit keresni, hogy élvezhessen, az tegye.

Ugy sincs neki más öröme, boldogsága, szórakozása.

De mit szólunk az asszonyokról? A férjes, családos asszonyokról. Azokról, akik a kávéház füstös, piszkos egészségtelen levegőjében töltik az idejüket?

Ez, ez bántó dolog.

Mit keres az a nő a kávéházban, a koremban, akinek családja van, akinek férje, — édesen mosolygó, gyűgyögő apróságai vannak odahaza?

Van-e nagyobb élvezet, van-e nagyobb szórakozás, mintha van valaki, aki igen-igen közel áll hozzánk?

Akivel megoszthatjuk azt a fölösleges — időt, amely a küzdelemből, a munkából megmaradt. Van-e nagyobb boldogság, ha gyermekeinkben önmagunkat látjuk, velük örülünk, velük szomorkodunk?

Beléjük lehelhetjük lelkünket, a szivünk érzelmét?

Es ez a nő, a boldog nő rendeltetése. — Erre alkotta őt a Teremtő keze. Kis családja legyen az egész világa és ne is tudja, ami odakünn a másikon történik.

Ez a legnagyobb boldogság, a mi után vágyódunk, epekedünk szüntelen, nélküle sívár, kietlen, nyomorult az élet!

De mikor a kávéházból hazatérő asszony körültekint, bizony nem így gondolkodik, nem gondolkozhatik így.

Selyem blousban, a legutolsó divat szerint felöltözve, brillians ragyog a fülében, csillog finom ujjain, a füsttől, a férfiak tekintetétől kábult feje, tán nyugalom, csend után vágyik és nem a gyermekesírás után.

A szakácsnő pedig elrontotta a vesepecsenyét, férjnek nem ilzik a vacsora. Morózus, kedvetlen.

Es mindez miért?

Mert — divat. Avagy — annak tartják...

Hát még a kártyázó asszony!

Ez a modern kor legszomorubb képe. Nem akarok naiv lenni, ha azt állítom, hogy mennyivel megkapóbb, kedvesebb kép a gyermeke bölesője mellett ülő édes, fiatal asszony, mint aki a nyereségvágytól, a játékszenvedélytől lihegve, a kártyasztalnál tölti az idejét.

Milyen csunya dolog az, ha az asszony pénzütaní sóvárgásból kártyáz.

Mert hát kell a divattal haladni, a férj pedig nem vesz, vagy — vehet annyi öltözet!

A nő idegrendszerére nagyon érzékeny. A kártyázás pedig izgat és nagy hátrányára van a testnek.

Kiszorítja ez a szenvedély a nő lelkének legfinomabb tulajdonságait, azokat a tulajdonságokat, melyeket a férfi imádandónak talál a nőben: a lelki romlatlanságot, a lelki tisztaságot.

Mert az az asszony, a ki kártyáz, képtelen arra, hogy a családját szeresse. A játékszenvedély fogva tartja, kiszorítva onnét a szeretetet.

— Dehát most, a század végén, mind-mind azt keressük ami izgat.

Ez a betegségünk.

A lelkünk jobb felének haldoklása.

Nem elégszünk meg azzal, ami szórakoztat, nem érdekel bennünket az irodalom, a zene, az olvasás.

Mást keresünk...

Es találunk... Mikép viselkedjenek a férjek, akiknek kávéházba járó feleségük van? — Vagy a feleségük kártyáz?

Mindenesetre legelőnyösebb, (de legnehezebb is, lekötöni úgy az asszonyt, hogy ne jusson eszébe az ilyen élvezet.

— Dehát mivel?

Erre nehéz a felelet.

— De lehet!

Minden asszonynak más a természete, a vágya, az óhaja, a meggyőződése.

— El kell találni!

Csak meg ne tiltsa a feleségének egy is. Csak ezt ne!

— Mert a tiltott — édes.

S. K.

Különlélek.

+ Egy nőcsábító sikerei. Párisban egy fiatalember különös statisztikát állított össze. Két hónapon keresztül megszámlált az utcán minden egyedül sétáló nőt, aki megtetszett neki, felajánlván nekik barátságát. Kimutatása szerint 95 nő közül 78 hajlandó volt megkötni az ismeretséget; 62 nőtől találat kért, amit ezek közül 57-től meg is kapott. Ez utóbbi nők között 31 barna, 15 szőke és 11 veres haju volt. Leány 8, férjes nő 10, özvegy 7, elvált asszony 2 volt. a többinek állapotát nem tudta kideríteni. Korszerint is osztályozta a francia gavallér ezeket a nőket akik közül 17 évestől 35 évesig volt 40, 35 évestől 45 évesig 15, kettő közülök 40—50 éves volt. Az 57 nő között 45 olyan volt akiknek már volt egy vagy több barátjuk. Ezek a kalandok a nőcsábítónak 200 forintjába kerültek.

+ Jelentés az elválásról. Eddig csak eljegyzői, esküvői és gyászjelentéseket ismertünk de most a családi eseményekről szóló értesítések egy egészen új módja keltett Bécsben nagy feltűnést. Egy bécsi újság szerint ugyanis a következő értesítést hordták szét tegnap Bécsben:

A gráci törvényszék előtt lofolyt hosszas pörösködés után tegnap vált el tőlem kedves nőm, született

Dunay Angelika.

(Dunay pápai gróf leánya)

Aki az elvált szivjóságát, hűségét és tisztaságát, valamint nemes szülőinek erényes tulajdonságait úgy mint én, méltányolni tudja, bizonyára meg fogja érteni szivem mélységes fájdalomát.

Pandolfi Domokos márk.

+ Az arczrózsáinak pótlása. Az arcfestés a nők között már a legrégebb időben is divatosabb volt, sőt a régi korok női ehhez sokkal jobban értettek, mint a mostaniak. A régi korban valóságos művészetszámba ment az az ügyesség, amelylyel szépségüket mesterséges uton igyekeztek növelni a nők. De nemcsak arcukat, még a szemek fehérjét is festették a régi nők. A régi Egyiptomban divatozott nagyon a szem megfestése s valami csodálatos, ma már ismeretlen módon az egyiptomi nők kékes színűre festették meg szemek fehérjét, ami tekintetüknek bizonyos ábrándos kifejezést kölcsönzött. A tatar nők még ma is ismerik a szemfestés titkát s a kendőzésnek ez a különös módja nagy divatban van náluk. A Pompejinél történt ásatások alkalmával nagy számmal találtak olyan apró dobozokat, amelyekben kétségtelenül a színpótlószereket tartották s a melyek elárulják, hogy a római nők soha sem idegenkedtek az arczrózsáinak ilyetén pótlásától.

CSARNOK.

Párisi harangok.

— A Hangulatok című kötetből. —

Harangok sírnak
Est-imára,
A boulevardok
Zsivajába.

Csak én figyelek
Hallgatózva,
Mintha e hang csak
Nekem szólna . . .

Szólni, sírni is
Alig mernek,
Mint az eltévedt,
Arva gyermek.

És az utolsó
Hanghullámon,
Egg könnyet érzek
Szempillámon.

Harangok! mért is
Sirdogáltok?
Ugy se hallgat itt
Senki rátok!

— Nekem, nekem szólt,
Megeríttem:
„Arvák vagyunk itt
Mind a ketten!”
Szabolcska Mihály.

Ádám és Éva.

— Elbeszélés. —

Ádám, a férj, rossz fát tett a tűzre s — Éva, az asszony, nem akart megbocsátani. Megkísérelte már a kibékítés minden elgondolható módját, de hasztalan! az asszonyt engesztelhetetlen maradt.

Végre, mikor már kifogyott minden tudományából e téren s Éva nemcsak hogy egy szót sem szólt hozzá, hanem mindenképpen bemutatott töredelmes bánata daczára már három nap óta reá sem nézett, Ádám mégis — megsokalta e bánásmódot s nagy dologra szánta el magát.

Két kezét mélyen a zsebeibe sülyesztette s hogy elhatározásának kiviteléhez kellő bátorságot gyűjtsön, nagy léptekkel mérte végig párszor a szobát, közben néhány sötét pillantást vetve felesége felé.

E vészjósló bevezetés után karjait mellem összefonva, megállott előtte, — nyomaték kedvéért ide-oda himbálva magát ruganyos lábszárain, mintha a szoba padlója nem volna nekik elég szilárd alap.

Éva asszony nem látszott e nagyméretű, fontos előkészületekről tudomást venni s szorgalmasan frissítgetett egy ifjabb Ádámkától jó karban fönmaradt flanel-reklit a kis Évice számára.

Oly kedves volt, amint munkája fölé hajolva, teljesen elmélyedt bele, mintha csöppet sem törődne azzal, ami körülötte történik — holott lahajtott szempillái daczára élesen figyelt s férjének minden mozdulatát tudta és látta — hogy Ádámnak sokkal nagyobb kedve lett volna feleségét nyakszirtzen csókolni, ahol azok az apró fürtöcskék csintalankodtak, mintsem vele újból kikezdeni, de ezt férfiu méltósága e komoly pillanatban nem engedte.

Sóhajta egyenesedett — fel tehát s szigorú hangon, melyből azonban mindenek daczára kihangzott valami engesztelékeny tónus, kezdé:

— Nagyon jól van, — kedvesem! Ha te semmiképp sem akarsz kibékülni s még csak egy szónyi válasza sem tartasz érdekesnek, én kitérek az utadból. Ne gondold azért, — hogy talán busulni fogok utánad . . . nem bizony! . . .

Most van az Anna-bálok ideje, (e bálók virágkorukat élték az emberiség ősszülei ez újabbkori druszáinak idejében) bejárom a fűdőkbe s mindegyiket felejtelő végigmulatom, tudod! . . . Ne is várj haza tizennégy nap előtt fejezte be szavait, lesve a hatást.

Éva, teljes egykedvűsége jeléül, csak — egyet rántott a vállán, mire Ádámot oly nagy bosszúság fogta el, hogy — fenyegetésének rögtön kiviteléhez rohanást hagyta el a szobát.

A makacs asszonyka némi aggodalommal figyelte meg férje előkészületeit abban a reményben, hogy az utolsó pillanatban mégis meggondolja a dolgot.

De mikor látta hogy csakugyan fölül könnyű kocsijára s elhajt, méltatlankodása könyárban keresett megkönnyebbülést s oly magas fokra hágott, hogy kezeit összeszo-

ritva, öklével fenyegette meg a távozót az ablak mögül s a legelkeseredettebb hangon, — izgatottságtól remegő ajakkal mormola:

— No várj csak! Megtanítalak én téged engem itthagyni és bálókra menni! Tudom, hogy megemlegeted! . . .

Másnap felpakkolta Ádámkát és Évicét a családi kocsi s elmentek nagyapáékhoz. Az ut változatossága, vágy talán a szenvedélynek tegnapi viharos kitörése, lehűtötte Éva asszony forrongó méltatlankodását, mert jól lehet elinduláskor még feltett szándéka volt férjét szüleinél bepanaszolni e gondolatot, — mint jó feleséghez nem méltó cselekedetet, már jóval a megérkezés előtt elvetette, mert igaz, hű asszony még a szülei előtt sem kompromittálja férjét s végre is . . . Ádám, ezt a kis botlást kivéve . . . Istenem! más asszonyoknak mennyit kell megbocsátaniok, még pedig anélkül, hogy kérnék rá őket! . . . bizony figyelmes, valóban kedves . . . igazán nagyon jó férj, aki ellen semmit sem lehet mondani.

S mennyit könyörgött szegény azért a bocsánatért, amelylyel hány rossz férj nem is törődik!

Be kell látnia, tulságosan szigeru volt az ő jó férjcskéje iránt s nem lett volna szabad ily soká rosszul bánni vele. S azok a bálók . . . mennyi veszélynek lesz ott kitéve, hozzá még ily nekikeseredett hangulatban!

Szorongó félelem szállta meg szívét s nagy kedve lett volna visszafordulni, hogy otthon bevárja a férjét, de már majdnem a czeálnál voltak, bele kellett tehát nyugodnia az önközta sors következményeibe.

Nagyapáék örömmel fogadták a váratlan de mindig kedves látogatást s természetesen élénken kérdezősködtek vejükre: miért nem jött el ő is, mit csinálhat egyedül, vagy talán az aratás tartja otthon a jó gazdát?

— Nem éppen . . . volt a fiatal asszony vontatott felelete s lehajolt, hogy atyja vadászkutyáját, mely lábához feküdt, megsimogassa — sürgős teendői voltak s elutazott pár napra.

— Ugy! S mikor jön vissza? — kérde nagymama élesen leányára tekintve.

— Azt mondta, hogy talán két hétig is kimarad . . . de — tevé hozzá gyorsan — lehet, hogy sokkal előbb visszatér.

(Vége köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonátözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi czég je lentése. —

Debreczen, március 3.

Készáru változatlan

Okt. buza	—
Tav. buza	9.87—89.
Tav. rozs	7.78—80.
Tavaszi zab	5.70—72.
Majusi tengeri 1899	4.54—56.
Julius tengeri	—
aug.—szep. tengeri	—

Kőbányai sertéspiacz. március 2. Magyar sörrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kgron felüli 96—46 $\frac{1}{2}$ kr. Közép (páronkint 300—049 klg. sulyban) 46 $\frac{1}{2}$ —47 kr. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 49—49 $\frac{1}{2}$ klg. Fialat közég (páronkiut 251—320 klg.) 48 $\frac{1}{2}$ —49 krig. Fialat könnyü (páronkiut 250 klgig terjedő sulyba. 48—49 kr. Szerbia7 Nehéz (páronkint 260 kg. felüli sulyban) .k $\frac{1}{2}$ —48 kraizárig, 8 tiyj dazotzt. 240—2642 kilogramm — sultebuár1g/év99 kraizárigr Könnyü (páronkinak) kilont gr.-erjedő suly ban) 45—46 kraje4n

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencz városi petroleum-rakodónál levő székes fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése január 31-én. Készlet 240 drb. Érkezett 1385 drb. összes lelhajtás 1625 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 1328 darab, eladatlanul — visszamaradt 297 darab. — Napi árak: 120—180 klg. sulyban 44—46 krig. 220—280 klg. sulyban 45—47 krig. 320—380 kg sulyban 46—48 krig. Öreg nehéz 46—47 krig. Malaczkok 37—40 krig. A vásár hangulata élénk volt.

Bécsi sertésvásár. A si.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásáron bejelentettek 9387 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3696 drb fiatal sertést, 5518 darab magyar hizott sertést, összesen: 8963 drbot. Változatlan árak.

Borjuvásár. 1899. évi február 7-én. Felhajtott 383 darab sspós 616 borju, 23 darab belföldi öltött borju, 616 borju 20 darab, öltött 023 darab. A hangulat élénk.

Jegyzések: kilogrammonként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű-sertés 44—45 krajezáron, kivételesen 46 krajezáron, középminőségű sertés 42—43 krajezáron, könnyű sertés 39—41 krajezáron. fiatal sertés 35—44 krajezáron.

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 10 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 forint 80 krajezáron. 150 méterméza 80 k, 9 forint 15 krajezáron 030 mm. 79.5 k. 9.15 frton, 100 mm, 78 kig: 15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton, 9 10 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9 forint 20 krajezáron, 100 mm, 79.5 k, 9 forint 15 krajezaron vegyes, 400 mm 79 k. 9.12 és fél krajezáron vegyes, 100 mm 80 b. 9.25 forinton vegyes 2500 mm. 78.5 k. 8 90 forinton. 500 mm. 76.5 k, 8.40 foaton, mind három hó apra:

Pestvidéki, 300 mm. 80. k. 6.10 forinton sárga, 1.50 mm. 80 k, 9 forint 10 kron sárga 100 mm, 80 k, 9.20 forinton 100 mm 793 k 9.20 frton, 100 mm. 80 k. 9.30 forinton 100 mm, 79 k, 9.3 0 forinton, 200 mm, 80 20 8.60 frton sárga, 100 mm. 77.5 k. 8 forint k. kron sárga, 100 mm, 79.5 k, 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81.5 k, 9.25 forinton 200 mm, 80 k. 9.25 forinton, 100 mm. 79 k 8.85 forinton vegyes, 100 mm. 79.5 k. 8.90 forinton 300 mm. 77.5 k, 8.90 forinton 100 mm, 77 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8.90 forinton. 100 mm. 78.5 k, 8.70 forinton 300 mm, 77 k, 8.90 forinton, 100 mm, 79 k. 8.90 forinton 200 mm, 78.7 k, 8.90 forinton, 100 mm, 78 k 890 forinton. 100 mm, 86.8 k. 8.90 forintos mind, három hónapra.

Bácskai. 100 mm. 76 k. 10 forint 20 krajezáron, 100 mm. 72 k, 9 forint 55 kron mind három hónapra.

Szerkesztői üzenetek.

Dr.—y. A honvédelmek áthelyezése tárgyában már irtunk az ön szellemében cikelyt. Várjuk be most már ama bizottság határozatát, mely erre nézve a Csokonai-körtől mandátumot kapott.

K. B. (N. Váradi) Abban a beszűntetett sajtóperben szerepeltetett Kőrössy Endre tudunkkal soha sem volt debreczeni káplán. Az egész ügyben tulzást és tájékozatlanságot látunk.

T. E. (Helyben.) Hazánkban közel ötezer ügyvéd és másfél ezer ügyvédjelölt van. A joghallgatók száma ezeket együtt véve jóval meghaladja.

Pry Pál. Olyan embernek is kell ám lenni, a ki minden lében kanál legyen. — Egyes kisebb embereknek társadalmi kötelezettségek, hogy részt vegyenek minden üdvös mozgalomban, de ha tehetségtelen törpék utánozzák őket, azok — majmok.

L. B. Küldeményeit nem használjuk föl.

G. D. (Helyben.) Csokonainak sikerült pompás verset írni a Csikóhbörös kulacsához. Ennek határozottan nem sikerült írni odát a fekete retekhez. — 2. A verstráshoz nem kell ipar engedély, ellenben okvetlenül szükség beszerezni a himlőoltási bizonyítványt. 3. A gyermek orvosok a vonatokon nem utaznak gyermek jeggyel. — 4. A színházon levő szobrok ruházatát mindig a színházigazgató reperáltatja s színházi szobával. — 5. Álmadoztja lakását talán megmutatja a bejelentő hivatal cseléd fiókrendszer kezelője. — 6. Subiczkos bajuszpedrőt nem tudnak ajánlani.

Bérekcsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszáma.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 10 óráig	6	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. n. 12 óráig, vagy d. n. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
1/4 órára	20	15
Egy egész órára	40	30
Minden következő órára	20	15
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végítéssel a templomban tartanak, Atemetőbe és vissza	2	1 40
A háztól kivese a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházról jövet	80	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz uszpa menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Éjtel	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab máiba után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszessgyár, kertészeti egyesület és gómszalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéshoz menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Kölső három- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

Hirdetés.

A kőbányai Király-sörfőző részvénytársaság tudatja, hogy Debreczen és Hajdumegye területére Korona, Márcziusi és Király, valamint Góliath maláta söreinek az elárúsításával továbbra is **Bornyasz József** urat bizta meg, ki is irodáját Deák Ferencz utca 14. szám alatt tartja.

Tisztelettel
A kőbányai „Király“-sörfőző részvény társaság igazgatósága.

Pályázat.

A debreczeni izr. hitközség kultuszadók és imaházi adományok jutalék melletti behajtására egy intelligens megjelenésű írni, olvasni tudó és helyi ismerettel bíró

pénzbeszedőt

kíván alkalmazni, kinek évi jövedelme 500—600 frtra tehető.

Azon hitk. tagok, kik ezen állást elnyerni óhajtják és 500 frt óvadékot letenni képesek, sajátkezűleg irt kérelmeket legkésőbb

febr. hó 15-ikéig

jegyzői irodába nyujtsák be.
Debreczen, 1899. márcz. 5-én.

A debreczeni izr. hitközség előljárósága.

Aláírási Felhívás.

A „Polgári Takarékszövetkezet“
III-ik évtársulatába való belépésére.

1899. évi január 1-én, mint 4 éves évtársulat kezdte meg működését a III-ik évtársulat s mi bizalommal kérjük Debreczen város és vidéke közönségét, hogy ezen

III-ik évtársulatba

minél többen belépni sziveskedjék. A „Polgári Takarékszövetkezet Debreczenben“ évtársulatának vagyonát a tagok, hetenként fizetendő törzsbetétei képezik. Egy törzs betét (10 kr) 20 fillér, mely az igazgatóság által megszabott időben fizetendő be a szövetkezet pénztárába. A 4 év elteltével az évtársulat vagyonát a tiszta jövedelemmel együtt a tagok között törzsbetéteik arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjait 6%-os kamattal melletti hitelnyújtással segítyezi s a kihitelezett összegek 4 év tartama alatt a heti befizetések által törleszthetők.

A III-ik évtársulatba való felvétel iránt jelentkezések és aláírások a szövetkezet hivatalos helyiségében (Piac-utca 70. szám dr. Fráter-ház) teljesíthetők. Az újonnan belépő tagok ez ideig még nem tartoznak az eddigi hátralékos heti betétekért mulasztási illetéket fizetni.

Kelt Debreczen, 1899. február hó 10-én.

A Polgáritakarék és segélyszövetkezet igazgatósága.

Az első debreczeni magán kézizálog-kölcsön-üzlet

Piac-utca (Szent-Anna utca sarok) legmagasabb előleget ad:

arany- ezüst- és ékszer-

árakra.

Vidéki megbízások legpontosabban teljesíttetnek.

2530
1899

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város székháza alatti 6. és 7. számú, eddig Schönbberger Vilmos által bérelt bolthelyiség a számvevőségél kitétt s megtekinthető feltetelek mellett az 1899. év április hó 1-től —1903. év május 1-ig terjedő időre a 1899. év márczius hó 22-én délelőtt 9 órakor a városháza nagyteremben megtartandó nyilvános árverésen bérbé kiadni fog.

Árverelni szándékozók tartoznak a kiáltási ár 10 százalékát készpénzben az árverelő bizottság kezéhez letenni.

Kelt Debreczen sz. kir. város tanácsának 1899. év február hó 27-én tartott üléséből.

A városi Tanács.

Mindenütt dícsérik a híres **MACHLEID-féle kecskeméti arckenöcsőt.**

mely rövid használat után minden szeplőt, májfoltot, himtőhelyet, porcsinákat és egyéb kellemetlen kitételeket biztosan elmulaszt. Az arc szép, fiatal, kellemes tónó színt nyer tőle, a napbarnítástól megóvja. Kiváló hatása már néhány nap múlva észlelhető, egyszeri próba is elegendő, hogy ezt bárki örökre megkedvelje. Hatása a kecskeméti növényzappannal oly meglepő és elismert, milyet e téren szepítő-szer még el nem ért és fölül nem múlt. Egyik jó tulajdonsága, hogy ártalmas utóhatása sohasem lesz. Egy tégely ára használati utasítással 50 kr. — Egy darab kecskeméti növényzappan 32 kr.

Hajnal-szesz.
Biztosan meggyógyít minden fájalmat, így köszvény, reuma, osontífajdalmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer. Még alig volt eset rá, hogy számos, sikertelenül használt szernek után a hajnal-szesznek enyhítő hatása ne lett volna. Sok ezer elnyomorodott beteg köszöni már ezen szernek teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr. Kapható.

Farkas Ignác
„Mátyás király“ című gyógyszerárban Keckeméten és minden nagyobb vidéki gyógyszerárakban.
Főraktár **Török József** gyógyszerár Budapest.
Raktár Debreczenben: **Tóth Béla** urnál.

Dr. WÄGNER és TÁRSAJ EGYESÜLT GYÁRAK BUDAPEST
IX. TIRÓDY-UTCA 3. (az Erzsélla malom mellett.)
MINT BETÉTI TÁRSASÁG.

SZIKVIZGYÁRAK BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.
SÖR ÉS BORKIMÉRŐ KÉSZÜLEKEK.
FÉMONTÓDE ELEKTRO-GALVANIKUS FÉMLEMEZELÉSI INTEZET.

Folyékony szensav, Képlés árlevegők ingyen és bermeniesen, 99% on és löv. befőtőfőn.